

Ольга Стасюк

ПІДНЕСІМО ПРАПОР ЗНЕВАЖЕНОЇ СУБОТИ

Книга 2

Із серії
«Де ж ми перебуваємо
і що нам робити?»

Київ 2022
Трипільське видавництво

ББК 86.376

Н 13

Ольга Стасюк

Піднесімо прапор зневаженої суботи — К.: Джерело життя,
2022. — 64 с.

ББК 86.376

© 2022, видавництво «Джерело життя»

ПІДНЕСІМО ПРАПОР ЗНЕВАЖЕНОЇ СУБОТИ

*«Отже, біймося, коли застається обітниця входу до
Його відпочинку, щоб не виявилось, що хтось із вас
опізнився» (Євр. 4:1, переклад І. Огієнка).*

До відправлення поїзда залишилося лише декілька хвилин... Сьогодні це останній поїзд, що прямує в моєму напрямку. Тому біжу, біжу щосили, щоб не запізнитися, але добігаю лише до будівлі вокзалу. Серце готове вискочити з грудей, задихаюся, спотикаюся, ноги наче оловом налиті, але й далі біжу. Адже це мій останній шанс потрапити сьогодні додому, де на мене з нетерпінням чекають чоловік, діти, тепла, затишна домівка.

Думки про рідну оселю надають мені сил бігти ще швидше! Чую протяжний прощальний гудок локомотива.

Помічаю зелене світло на семафорі. Вибігаю на перон. Черговий по вокзалу вже підіймає руку з диском, спрямованим білим боком до машиніста – дозвіл на відправлення, – але, зауваживши мої відчайдушні зусилля, розвертає його червоним боком, вимагаючи затримки. І я встигаю...

Не знаю, чи були правомірними дії працівника залізниці, але я подумки вельми дякувала йому за виявлену до мене милість.

Моє серце переповнюється безмежною вдячністю довготерпеливому Спасителеві за виявлену до Його народу милість, щоб ми не запізнилися на останній «поїзд» та дісталися до небесного дому. «Чотири ангели отримали звістку від Бога стримувати чотири вітри, які вони вже готувалися відпустити. Але коли вони вже збиралися дати повну волю вітрам, Ісус із жалем подивився на Свій незапечатаний Останок, простягнув Свою руку до Отця і благав Його про них заради Своєї пролитої крові. Тоді було дано доручення іншому ангелові швидко летіти з Божим наказом до чотирьох ангелів, щоб вони ще стримували вітри, доки не буде покладена печать на чолах рабів Божих... Він вимахував чимось у своїй руці й кликав гучним голосом: “Тримайте! Тримайте! Тримайте! Тримайте!”» (РТ, 37). «Це утримування “чотирьох вітрів” необхідно розглядати як тимчасову затримку жахливих подій... котра триватиме доти, доки ті, хто має непохитно стояти під час бурі, приготуються до цього» (КАСД. Т. 7. С. 781).

Ангел підняв руку з «червоним диском» – і настала затримка, тимчасове відтермінування, яке чітко свідчить: ми ще «не добігли». Ми, народ Божий, ще не приготувалися до «жахливих подій».

«Скоро ворожнеча між народами досягне такої гостроти, яку навіть не можемо уявити. Настав час надзвичайно важливий для всіх, хто живе. Правителі, державні діячі, високопоставлені відповідальні чиновники й мислячі люди всіх верств суспільства наголошують на подіях, що відбуваються навколо нас. Вони зауважують напругу, нестабільні відносини між народами. Крім того, вони бачать, що земні стихії починають вирувати, і розуміють: має відбутися щось велике й вирішальне, світ стоїть на порозі великої кризи. Бог з ласки Своєї *відклав** настання цього моменту» (М, 170).

Невимовна, безмежна вдячність милосердному Викупителеві переповнює наші серця! Це Він «протягнув Свою руку до Отця і благав Його... заради Своєї пролитої крові», це Він вимолив для нас відтермінування.

І знову перед нами постають ті самі два запитання, що й два роки тому: «Де ж ми перебуваємо і що нам робити?» Зі сторінок першої книги цієї серії ми вже знаємо, де шукати відповідь: «І ми маємо ще непорушне пророче слово. Ви добре робите, зважаючи на нього як на світильник, що світить у темному місці, — доки почне розвиднятися і ранкова зоря засяє у ваших серцях» (2 Петра 1:19).

Тому ми знову звертаємося до натхненних біблійних пророцтв і праць вісниць Божої в пошуках відповіді на ці запитання. Своє історичне місце на пророчій осі ми вже визначили; воно — між двома першими віхами.

Ми також знайшли частину відповіді на запитання: «Що нам робити?» Вона записана червоними літерами під цифрою 2020: «Очищення Божого народу».

* Тут і далі курсив у цитатах додано автором дослідження.

Однак це було два роки тому... А сьогодні в цій несподіваній благодатній затримці, випрошеній нашим Великим Заступником, що ще нам необхідно зробити задля підготовки? Що зробити, аби ангел нарешті повернув «диск» білим боком, і наш «поїзд» рушив пророчою віссю до заобрійних віх, до небесного дому?.. Адже так хочеться додому!

Ось пророча відповідь: «Ісус із жалем подивився на Свій незапечатаний Останок» (РТ, 37)... «Люди, котрі бажають бути відзначені Божою печаткою на своїх чолах, повинні дотримуватися суботи згідно з четвертою заповіддю» (КАСД. Т. 7. С. 970). «Бог закликав нас піднести прапор Його зневаженої суботи» (6СЦ, 352). «Ми стверджуємо, що дотримуємося святого дня спокою, але нам необхідна реформа в дотриманні суботи» (Є, 245).

РЕФОРМА В ДОТРИМАННІ СУБОТИ

Несподівана пророча відповідь... Нам, адвентистам сьомого дня, потрібна реформа вшанування суботи? Церкві, на прапорі якої закарбований напис: «Божі Заповіді та віра Ісуса»? Однак ця неочікувана пророча відповідь – «теперішня істина» (2 Петра 1:12), тобто, як пише вісник Божий: «Істина для сьогодення» (1ВВ, 180; 2ВВ, 389, 399). Чому ми в цьому впевнені?

§1

Історія Божого народу минулого, пророцтва про його майбутнє та виклики сьогодення переконливо свідчать про це.

А Спочатку повернемося в минуле, пройшовши пророчою віссю далеко ліворуч. Згадаємо події виходу народу Божого з єгипетського рабства та звернемо увагу на деякі

факти, згадані в Біблії й Дусі пророцтва. «Під час рабства в Єгипті наглядачі змушували ізраїльтян порушувати суботу, і значною мірою вони втратили пізнання про її святість» (ПП, 336). Мойсей та Аарон звернулися до фараона: «Бог євреїв зустрівся з нами! Отже, ми підемо в триденну подорож у пустелю, щоби принести там жертву Господу, нашому Богові... Та єгипетський цар відповів їм: Мойсею й Аароне! Навіщо ви відволікаєте народ від його праці? Повертайтеся до своїх справ! Тепер народу на цій землі стало багато, – продовжував фараон, – а ви відволікаєте людей від їхньої праці» (Вих. 5:3-5).

Словосполучення *відволікаєте від праці* в оригіналі представлене словом והשבתו, корінь якого שבת, *шбт*. «Єврейський і халдейський етимологічний словник до книг Старого Завіту» О. М. Штейнберга перекладає це слово так: «примушувати святкувати» (С. 475). Фараон звинувачує вождів Ізраїлю в тому, що вони *примушують народ святкувати* – це явна вказівка на суботню реформу.

Наведемо сучасний богословський коментар: «Господь визволив ізраїльтян від рабства в Єгипті ще для того, щоб вони могли дотримуватися Його святої суботи... Судячи з усього, Мойсей та Аарон відновили вчення про святість суботи, оскільки фараон висунув їм претензію: “Ви відволікаєте людей від їхньої праці” (Вих. 5:5). Це вказує на те, що Мойсей та Аарон розпочали реформу в дотриманні суботи в Єгипті» (Додаток до книги Е. Уайт «From Eternity Past». С. 549).

«Вони стали прикладом для нас... Усе це сталося з ними як прообраз, і записане як пересторога для нас, для яких настав кінець віків» (1 Кор. 10:6, 11). Реформа дотримання суботи передувала великому виходу Божого народу з єгипетського рабства до земного Ханаану. Якщо це, за

словами апостола Павла, прообраз для нас, отже, названа реформа так само має здійснитися в Божому останку напередодні великого Виходу із земного рабства гріха й тління до Ханаану небесного.

Б А тепер попрямуємо пророчою віссю праворуч – звернемо свій погляд на найближче майбутнє Церкви. Ангел і далі милостиво тримає «червоний диск», закликаючи до термінової реформи в дотриманні суботи, оскільки центральне питання кожної з майбутніх подій, позначених віхами на пророчій осі, – **СУБОТА!** У цьому неважко переконатися.

Ось віха *Недільний рух*. Уже сама її назва засвічує сигнальним вогнем питання четвертої заповіді. «Питання про суботу стане предметом суперечки в останньому великому конфлікті, до участі в якому буде залучений увесь світ» (6СЦ, 352).

А ось віха *Божественне випробування*. «Питання про суботу – це випробування, через яке має пройти весь світ» (3ВВ, 254).

Віха *Запечатування*: «Печаттю живого Бога будуть відзначені ті, хто свідомо, сумлінно дотримується суботи Господньої... Люди, котрі бажають бути відзначені Божою печаткою на своїх чолах, повинні дотримуватися суботи згідно з четвертою заповіддю» (КАСД. Т. 7. С. 80, 970).

Віха *Пізній дощ*: «Коли в час відлиги* прийде Пізній дощ від обличчя Господнього й слави могутності Його... ми глибше пізнаємо значущість і славу суботи» (3ВВ, 388).

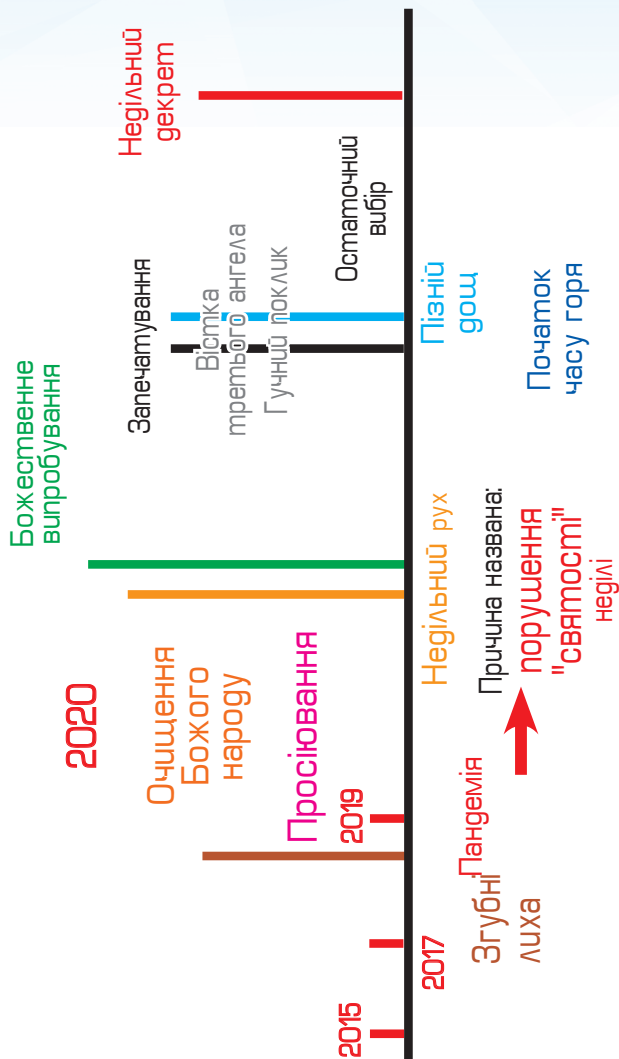
Вістка третього ангела: «На прапорі третього ангела написано: “Божі заповіді та віра Ісуса” [див. Об’явл. 14:12]» (2ВВ, 384).

* Аллюзія на текст Дії 3:20.

Коли буде видано *Недільний декрет*, тоді питання суботи досягне своєї кульмінації.

Як бачимо, через події далекого минулого та найближчого майбутнього Сам Господь закликає до реформи в дотриманні суботи. Без такої реформи ми виявимося не готовими до прийдешніх подій.

В Реформа дотримання суботи дуже актуальна й сьогодні, зараз, коли ми перебуваємо між двома віхами: *Катастрофічні лиха та Недільний рух*. Тут наше найважливіше завдання – *Очищення Божого народу*.

Що це означає? «Очистьмо себе від усякої нечистоти тіла й духу, звершуючи святі справи в Божому страху» (2 Кор. 7:1). «У цей час у середовищі нашого народу має виконуватися дуже важлива праця щодо формування характеру. Нам необхідно явити всьому світові риси характеру нашого Спасителя» (2ВВ, 375). Пророцтво називає цей процес одним словом – *освячення*. «Істинне освячення – це гармонія з Богом, єднання з Ним у характері» (6СЦ, 350).

Нині це великий виклик для Божого народу! Знаючи про важливість освячення, а також розуміючи немічність людини та її нездатність упоратися із цим завданням, Усемогутній Бог указує Своєму народові на четверту заповідь, особливо пов'язану з освяченням.

«Уважно дотримуйтеся Моїх субот! Адже це ознака між Мною і вами для ваших поколінь, аби ви знали, що Я – Господь, Який вас освячує» (Вих. 31:13). «Я дав їм також Мої суботи, щоб вони були ознакою між Мною і ними, аби вони знали, що Я – Господь, Котрий їх освячує» (Єзек. 20:12). «Субота, котра свідчить світові про Бога як про Творця, також свідчить, що Він освячує нас. Сила, яка створила все, – це сила, яка відновлює душу за Його подобою. Для тих, хто святить суботній день, він є ознакою освячення» (6СЦ, 350).

Ось чому реформа в дотриманні суботи така важлива! Ось чому це «істина для сьогодення». Ось чому ангел і далі милостиво тримає «червоний диск». Бо до віхи *Недільний рух* і до всіх наступних можуть переможно підійти лише ті, хто пройде *Очищення Божого народу*, лише освячені.

А такими стають люди, котрих освячує Господь, і ознакою цього є субота. Тому ми маємо право додати нову позначку на пророчій осі – наше теперішнє найважливіше завдання: *Реформа суботи*.

Причина названа:
порушення "святості" негїлі

Вісниця Господня наполегливо повторює: «Бог закликає Своїх працівників підвищити стандарт і виявити свою повагу до Його вимог шанобливим ставленням до суботи» (ЗВВ, 259, 260). «Суботі належить значно більше святості, аніж їй надають багато тих, хто заявляє, ніби дотримується суботи. Господь... закликає до реформи в дотриманні суботи» (6СЦ, 353).

§2

Божественний заклик щодо суботньої реформи звернений не до світу, не до тих, хто не знайомий із четвертою заповіддю, а до відбудовників проломів, відновників доріг для поселення. Вимога **ре**форми може стосуватися лише тих, хто вже дотримується суботи, оскільки префікс **ре-** (**re-**) латиною означає *відновлення або повторення дії*. Отже, реформи в дотриманні суботи вкрай потребують самі відбудовники проломів. Пророцтва ясно вказують на цю потребу.

A 58-й розділ книги пророка Ісаї змальовує місію Божого останку: «Твої нащадки відбудують віковічні руїни, – ти відновиш основи минулих поколінь. Тебе називатимуть відбудовником проломів, і відновником доріг для поселення. Якщо стримаєш свою ногу від зневаження суботи, не потураючи своїм забаганкам у Мій святий день» (Ісаї 58:12, 13).

Великий Вождь Церкви через Свою вісницю повідомляє, як слід розпочати таке відновлення: «Необхідно... провести глибоку й широку реформу. Батькам та служителям Церкви... треба забудувати пустельні місця на Сіоні, відновити його ворота й зміцнити його стіни, щоб вони захищали Божих дітей» (5ЦЦ, 321). Отже, перш ніж відбудовувати віковічні руїни та відновлювати основи минулих поколінь, відбудовники проломів покликані звернути увагу на Сіон, на його ворота й стіни, тобто на себе, на свої сім'ї, громади; саме тут має розпочатися суботня реформа.

Якраз із цього наказу починається 58-й розділ книги Ісаї. «Волай на все горло, не стримуйся, – піднеси свій

голос, як труба, вказуючи Моєму народові на його провину, – нащадкам Якова на їхні беззаконня!” (Ісаї 58:1). Ці слова стосуються не безбожного світу, докір за беззаконня звернений до тих, кого Господь називає “Мій народ”. І далі Він каже: “Вони Мене шукають день у день, бажаючи пізнати Мої дороги, наче народ, який живе праведно і який не забуває Закону свого Бога” (вірш 2). Тут зображені люди, які вважають себе праведними й позірно ревно служать Господу, проте суворе, серйозне викриття від Того, Хто досліджує серця, свідчить, що вони зневажають Божественні приписи» (ВБ, 452). «Я звертаюся до тих, хто називає себе адвентистами сьомого дня: чи можете ви претендувати на печать живого Бога? Чи можете стверджувати, що ви освячені істиною?.. Нам загрожує небезпека догоджати суботнього дня своїм примхам» (ЗВВ, 258).

Б Ще недовго, дуже недовго – і нечисленний Божий останок зійде на відкрити всім вітрам вершину незагайної кризи. «Наш народ вважали надто незначним, аби бути гідним уваги, але станеться зміна; зараз відбуваються певні рухи. Християнський світ нині вживає заходів, котрі неминуче призведуть до того, що народ – шанувальник Божих Заповідей – приверне увагу суспільства» (2ВВ, 386).

Там, на вершині віків, Божий останок очолюватиме великий Автор четвертої заповіді. Над ними майорітиме Його закривавлений прапор із написом: «Божі Заповіді та віра Ісуса» (див. Об’явл. 14:12). А цілий світ збереться вниз під прапором іншого пана, і на цьому прапорі буде інший знак... «Змій розлютувався на жінку, і пішов воювати з останком насіння її, що вони бережуть Божі запо-

віді та мають свідокство Ісусове» (Об'явл. 12:17, *переклад І. Огієнка*).

Однак уже сьогодні «останок народу Божого має постати перед світом як реформатор» (ПЦ, 678). Перед кінцевою вирішальною кризою Останок має пережити на власному досвіді справжнє освячення. «Істинне освячення – це гармонія з Богом, єднання з Ним у характері. Воно приходить через послух принципам, які відображають Його характер. І субота – це знак послуху. Хто щиро підкорюється четвертій заповіді, той буде слухняний усьому Закону. Він освячений через послух» (6СЦ, 350). «Щоб святити суботу, люди й самі повинні бути святими. Через віру вони мають стати *спільниками праведності Христа*. Коли Ізраїлеві було дане повеління: “Пам'ятай день суботній, щоб його святити” (Вих. 20:8), Господь також сказав: “Ви будете для Мене святими людьми” (Вих. 22:30). Тільки в такий спосіб субота могла вирізняти ізраїльтян як Божих поклонників» (БВ, 283).

В Яке дорогоцінне Євангеліє: бути освяченими Христом – значить стати *спільниками Його праведності!* Освячення здійснює Сам Великий Володар суботи. «Субота – символ Христової сили, яка робить нас святими. І вона [субота] дана всім, кого Христос робить святими» (М, 240). Субота «вказує на Нього як на Творця й Освятителя» (БВ, 289). Як виправдання, так і освячення – це дії Господньої благодаті в нас через нашу віру. Ось чому, «коли юдеї відійшли від Бога та відмовилися прийняти вірою праведність Христа, субота втратила для них своє істинне значення» (БВ, 283).

Найбільша небезпека для сучасного духовного Ізраїлю щодо дотримання четвертої заповіді полягає в тому

самому, що й фатальна помилка історичного Ізраїлю, – у «формальному дотриманні суботи» (БВ, 286). А це означає: зосередитися на *букві* суботи, випустивши з уваги її Господа, тобто втратити її *дух*.

«Суботі належить значно більше святості, ніж їй надають багато з тих, хто заявляє, ніби дотримується суботи... Господа дуже зневажають ті, хто не зберігає суботу відповідно до заповіді – як щодо *букви*, так і *духу*. Він закликає до реформи в дотриманні суботи» (6СЦ, 353).

Що ж таке буква і дух четвертої заповіді? Насамперед необхідно визначити значення термінів «буква» й «дух» щодо всіх Десяти Заповідей, усього Закону Божого, у серці якого міститься його печать – четверта заповідь*.

Тому ми переходимо до наступного важливого розділу.

* «Бог помістив суботу в серце Десятислів'я» (Ознаки часу, 31/ІІІ. 1898; див. також М, 234; ІВ, 380, 381).

«Печать Закону Божого – це четверта заповідь» (БВ, 452; див. також ПП, 307).

БУКВА І ДУХ ЗАКОНУ

Вісниця Божа конкретно пише про букву і дух морального Закону: «Треба думати про Закон Божий і дотримуватися його духу й букви» (4СЦ, 252). «Павло, як і раніше, дотримувався незмінного Божого Закону – Десяти Заповідей – як за духом, так і за буквою» (ДА, 190). Саме перу Павла належать метафоричні вислови «буква» й «дух», які він неодноразово використовує у своїх посланнях.

Уперше ми знаходимо такі словосполучення та їх пояснення в текстах Римл. 2:28, 29. «Тому що не той юдей, хто є ним з вигляду, і не те обрізання, що є назовні, на тілі. Але той юдей, хто всередині такий; і те обрізання, що є в серці за духом [*І. Огієнко подає це слово з малої літери*], а не за буквою; і такому похвала не від людей, а від Бога».

«Протиставлення “букви” “духові” у Святому Письмі властиве апостолу Павлу... Перше передбачає зовнішнє, друге – внутрішнє» (КАСД. Т. 6. С. 845).

§1

Якраз про це говорив Ісус, відзначаючи лицемірну практику фарисеїв очищати «чашу і миску ззовні, а всередині вони повні здирства та ненаситності» (Матв. 23:25, 26). Вісниця Божа також протиставляє «букву» й «дух», використовуючи словосполучення: «зовнішні форми» і «внутрішня чистота», «обряди» та їхній «зміст» (БВ, 310).

Тому можна сказати, що слова «буква» й «дух» означають відповідно «форма» та «зміст». «Кожне віровчення має свою “букву” і свій “дух”. Євангеліє Ісуса Христа має свою “букву” та свій “дух”» (КАСД. Т. 6. С. 846).

Десятислівний Закон також має свої «букву» й «дух». Що вони собою являють?

А Відомий євангельський уривок допоможе нам проаналізувати й дослідити ці непрості поняття. «А один із книжників, почувши їхню суперечку і побачивши, як добре Він їм відповів, підійшов і запитав Його: Яка заповідь є першою з усіх? Ісус відповів: Перша є: Слухай, Ізраїлю: наш Господь Бог – єдиний Господь. І ще: Любитимеш Господа, Бога свого, всім серцем своїм, і всією своєю душею, і всім своїм розумом, і всією своєю силою. Це перша заповідь. І друга, подібна до неї: Любитимеш свого ближнього, як самого себе! Іншої, більшої заповіді від цих немає» (Марка 12:28-31).

У Посланні до римлян апостол Павло пояснює: «Не чини перелюбу, не вбивай, не кради, не пожадай... та будь-яка інша заповідь міститься в цьому

вислові: Люби ближнього свого, як самого себе!» (Римл. 13:9).

«Двома великими принципами Закону Божого є найвища любов до Бога й безкорислива любов до наших ближніх. Перші чотири заповіді та наступні шість ґрунтуються на цих двох принципах і виростають із них» (ЗСЦ, 511, 512).

Отже, великий принцип любові до Бога та ближнього – внутрішня сутність, дух Закону Божого. А що таке буква Закону, тобто його видимий, зовнішній бік?

«“Буква” Закону зійшла від Бога, і вона була добра. Однак Бог призначив, аби “буква”, тобто *записаний документ Закону*, була лише засобом для досягнення піднесеної мети – утвердження “духу” Закону в серцях юдеїв» (КАСД. Т. 6. С. 845, 846).

Безперечно, любов, тобто дух, – первинна! «У серці людини має перебувати любов, перш ніж вона зможе в силі й за благодаттю Христа почати дотримуватися приписів Закону Божого (див. Римл. 8:3, 4). Послух без любові так само неможливий, як і нікчемний» (КАСД. Т. 5. С. 484). А наповнити серце любов'ю може лише Христос через Духа Святого.

Б Старозавітні пророки пояснювали духовну природу Десятислів'я в контексті провіщень про новий завіт. «Я дам вам нове серце і нового духа вкладу в вас... Я дам вам Мого Духа, й зроблю так, що ви будете жити за Моїми Заповідями та дотримуватися Моїх Законів, виконуючи їх» (Єзек. 36:26, 27). У серці відродженої Святим Духом людини записаний Божий Закон. «Послухайте Мене, ті, котрі знають, що таке справедливість, – народе, в серці якого Мій Закон!» (Ісаї 51:7). «У кожному

столітті серед відступництва й непокори Бог збирає вірний Йому народ, “в серці якого Його Закон” (Ісаї 51:7)» (ПП, 338).

Картину духовного відродження розширює пророк Єремія: «Ось який Заповіт того часу Я укладу з родом Ізраїля, – говорить Господь, – Я укладу Мій Закон у їхню душу і на їхніх серцях напишу його, і в такий спосіб буду їхнім Богом, а вони будуть Моїм народом... Кожен з них знатиме Мене, – від найменшого і до найстаршого з них» (Єрем. 31:33, 34).

У новому завіті кожен особисто, незалежно від віку, знає Господа. А «знати Бога – означає любити Його» (БВ, 22). Це не колективне визнання віри під час укладання завіту з Богом, як це було з Ізраїлем. Господь стає особистісним Богом кожного християнина. Кожен переживає індивідуальний досвід відродження, коли Святий Дух, переповнюючи людину любов'ю до Бога і ближнього, вкладає моральний Закон у душу – записує Заповіді на серці.

У такому контексті стає зрозумілим полемічний вислів апостола Павла: «Буква вбиває, а дух оживляє» (2 Кор. 3:6, *переклад І. Огієнка*). Еллен Уайт вторить апостолу: «Служіння Закону, записаного на кам'яних скрижалях, було служінням смерті. Без Христа злочинець залишався під його [Закону] прокляттям без надії на прощення» (1ВВ, 237). Буква, записана тільки на камені, залишалася безжиттєвою. «Найсуворіше дотримання просто букви Закону в зовнішніх проявах життя не дає жодній людині права на вхід до Царства Небесного» (БВ, 174). Більшість ізраїльтян, сучасників Ісуса, втратили це розуміння. «Затяті захисники букви Закону, вони постійно порушували його дух» (БВ, 174).

Підсумуємо сказане вище: буква Закону Божого – це Десять Заповідей, написаних Божим перстом на кам'яних скрижалях. Дух Закону – найвища любов до Бога та безкорислива любов до ближнього.

З огляду на ці важливі істини, розпочинаємо дослідження наступного розділу.

БУКВА І ДУХ ЧЕТВЕРТОЇ ЗАПОВІДІ

§1

Подумки повернемося до першого тижня земного буття... Шість днів Великий Творець готував «оселю» для Свого унікального створіння. Упродовж шести днів Він наповнював цю «домівку» – новий прекрасний світ – досконалими витворами: світлом, прозорим повітрям, зеленню, квітами, різноманітними живими істотами, співом птахів. А сьому добу Творець наповнив... Собою.

Ⓐ Христос, Владика незліченних галактик, «будучи сяйвом слави та образом Його сутності, утримуючи все словом Своєї сили» (Євр. 1:3), першу суботу на планеті Земля провів у спілкуванні зі Своїми земними дітьми – нашими прабатьками. Зверніть увагу, Хто ще поділяв радість цього суботнього спілкування: «На самому початку Отець і Син спочивали в суботу після Своєї праці творіння Землі... Творець та всі небесні істоти раділи, споглядаючи цю славу картину. Тоді “під веселі співи ранішніх зір...

всі Божі сини радісно вигукували гімни радості” (Йова 38:7)» (БВ, 769).

Справді, субота для нас – це і богослужіння, і спілкування з друзями, святковий стіл, спокій, відпочинок для втомлених тіла й душі. Однак не тільки. Субота – незрівнянно більше за це! «Уважно дотримуйтеся Моїх субот! Адже це ознака між Мною і вами для ваших поколінь, аби ви знали, що Я – Господь, Який вас освячує» (Вих. 31:13).

У цьому тексті об’єднані дві ідеї: 1) субота як ознака освячення; 2) субота як ознака знання.

Чотири рази субота в Писанні позначена словом «ознака»/«знак» у текстах Вих. 31:13, 17; Єзек. 20:12, 20; у трьох із них вона названа «ознакою»/«знаком» знання. «Це знання, звичайно ж, означає і розумову поінформованість. Проте цей термін має значно глибше значення: зокрема він позначає таке поняття, як тісні особисті стосунки. Для стародавніх євреїв “знання” означало насамперед взаємини» (КАСД. Т. 12. С. 364).

Саме про це знову й знову нагадує вісниця Господня: «Субота – це ознака стосунків між Богом і Його народом» (6СЦ, 349, 350). «Її призначення в тому, щоб привести людей до спілкування з Богом» (БВ, 286). «Субота – це обітниця, дана Богом людині, знак взаємин між Творцем і Його творінням» (3ВВ, 256).

Б Отже, внутрішній, духовний зміст, тобто дух четвертої заповіді, полягає в незвичайних, неповторних стосунках, у спілкуванні людини і Бога. Жодного іншого дня тижня неможливо здобути таке ж за тривалістю та якістю спілкування.

І якщо спілкування людини з людиною, за словами Антуана Екзюпері, – єдина справжня розкіш, що ж можна

сказати про спілкування з Богом, до того ж в освячений Ним день? «Бачачи в ній [суботі] Христа, вони *розкошують* у Ньому» (БВ, 289). «Якщо стримаєш свою ногу від зневаження суботи, не потураючи своїм забаганкам у Мій святий день; коли будеш називати суботу відрадою, вважаючи її славною свяติною Господа, – ушануєш її... тоді матимеш задоволення [*розкошуватимеш* – переклад І. Огієнка] в Господі, і Я піднесу тебе понад висоти землі і дам тобі споживати спадщину твого батька Якова. Це сказав Господь Своїми устами!» (Ісаї 58:13, 14).

Чи не здається вам, шановний читачу, що на цій піднесеній ноті можна було б закінчити наше дослідження? Адже найголовніше – стосунки з Господом, спілкування з Ним, тобто дух заповіді про суботу. Хіба потрібно говорити ще й про її букву – про щось видиме, зовнішнє, догматичне?

§2

Саме так і міркують деякі віруючі, заявляючи: «Нам цілком достатньо духу четвертої заповіді. Ми не потребуємо її букви. Якщо ми спілкуємося з Богом, перебуваємо під керівництвом Святого Духа, то Господь Сам навчить нас, як святити Його день. Нам не потрібні жодні приписи, що треба або чого не слід робити в суботу».

А Так, духовна наповненість суботи, тобто стосунки з Господом, первинні. Цей аспект у реформі суботи вирішальний і найважливіший. «Християнство пропонує реформування серця. Те, що Христос звершує всередині, здійснюватиметься зовні за велінням наведеного розуму. Намір починати зовні й намагатися звершувати роботу всередині завжди зазнавав і зазнаватиме поразки. Божий план стосовно вас полягає в тому, щоб починати із самого центру всіх труднощів, тобто із серця, а тоді з нього виходитимуть принципи праведності; перетворення буде як внутрішнім, так і зовнішнім» (ПХ, §39).

І тут можна було б зупинитися й сказати: «Амінь!» Однак Сам Господь суботи у Святому Письмі та працях Духа пророцтва дав докладні конкретні інструкції щодо практичного дотримання суботи. Пророчі писання застерігають: «Господа дуже зневажають ті, хто не дотримується суботи відповідно до заповіді – як щодо букви, так і духу. Він закликає до реформи в дотриманні су-

боти» (6СЦ, 353). Виявляється, ми потребуємо реформи в дотриманні четвертої заповіді не лише за духом, а й за буквою.

Б Тут легко втратити рівновагу, баланс, оскільки перед Божими дітьми, котрі дотримуються суботи, виникає ризик вдатися до крайнощів. Перша крайність – те, до чого дійшов Ізраїль часів Ісуса, – робити особливий акцент на букві четвертої заповіді, нехтуючи її духом, тобто стосунками з її Володарем; а це законництво. Пам'ятаймо, що «ми не можемо навіть мислити без Христа, не можемо мати бажання прийти до Нього, якщо Він не справить враження й не вплине Своїм Духом на людський розум» (ВТД, 73).

Інша крайність – зосереджуватися на стосунках з Богом і водночас ігнорувати букву четвертої заповіді – конкретні вказівки щодо її дотримання.

Тому будьмо вдячні Господу за милість до Його народу, за великий дар – натхненні твори вісници Божої, у яких ми знаходимо прості й зрозумілі настанови щодо святкування суботнього дня.

Тепер ми підійшли до нового розділу – до конкретних указівок Біблії й Духа пророцтва, **що** нам необхідно змінити в дотриманні суботи, у чому полягає реформа її вшанування. Конкретною вказівкою і починається четверта заповідь. «На початку четвертої заповіді Господь сказав: "Пам'ятай". Він знав, що серед безлічі турбот і хвилювань людина буде спокушувана виправдовувати часткове виконання вимог Закону або забуде про його святу важливість. Тому Він сказав: "Пам'ятай день суботній" (Вих. 20:8)» (6СЦ, 353).

Біблійне *пам'ятай* можна розділити на суботнє *пам'ятай* і шестиденне *пам'ятай*. Але водночас із цими двома «пам'ятай» не забудьмо головного: «Без Мене не можете робити нічого» (Івана 15:5).

РЕФОРМА В ДОТРИМАННІ СУБОТИ: СУБОТНЄ ПАМ'ЯТАЙ

§1

Біблійна історія змальовує кілька унікальних теофаній – величних з'явлень Бога на нашій планеті. Першу з них ми вже згадували: «На самому початку... коли “звершені були небо й земля, і всі їхні вистроєні сили” (Бут. 2:1), Творець та всі небесні істоти раділи, споглядаючи цю славу картину. Тоді “під веселі співи ранішніх зір... всі Божі сини радісно вигукували гімни радості” (Йова 38:7)» (БВ, 769).

У священній історії «гарячі сліди величного Я Є» (ПП, 366) можна виявити також на горі Сінай... «Господь прийшов зі Сінаю, відкрився їм зі Сеїру, засяяв з гори Паран. Він прийшов з десятками тисяч святих, а по Його правиці вогонь Закону для них. Справді Він любить народи. Усі їхні святі у Твоїй руці, вони припали до Твоїх ніг, приймають Твої слова» (П. Зак. 33:2, 3). «Господь... зійшов

на Сінай зодягнений у славу, оточений Своїми ангелами, й у величі, що вселяє страх, проголосив Свій Закон перед усім народом» (ПП, 364).

Народ Божий у цей час залишався біля підніжжя гори. Освітлювана блискавками, укрита хмарою й темрявою, гора сильно здригалася від громів та диміла. За Божим наказом довкола гори була проведена межа (див. Вих. 19:12), своєрідна демаркаційна смуга, перетнути котру не мав права ніхто, крім обраних Богом людей. Угорі, над смугою, перебував Бог. Там було все святе, туди не ввійде ніщо нечисте.

А Видима для всіх розділювальна межа, проведена довкола гори для Ізраїлю історичного, – це образ невидимої лінії, проведеної в часі для сучасного духовного Ізраїлю. І якщо смугу біля підніжжя Сінаю могли переступити лише вибрані Божі мужі, то межу суботи перетинає кожна людина. Питання лише в тому, що вона вносить за цю межу, бо поза нею – дозволене протягом шести днів тижня; а всередині – допустиме лише для 24 святих годин суботи.

«Нам необхідно ревно оберігати межі суботи. Пам'ятайте, що кожна її мить – це освячений, святий час» (6СЦ, 356). «Ви не повинні красти в Бога навіть однієї години святого часу... Коли субота починається, ми маємо поставити охорону (див. Псал. 141:3) собі, своїм діям і словам, щоб не обкрадати Бога, привласнюючи для особистого використання час, який належить тільки Господу» (2СЦ, 702).

Ось що означає суботне «пам'ятай». Дозвіл на одне й заборону на інше визначає Сам Володар суботи. Вказівки щодо цього питання в пророчих книгах досить

докладні. Особливо вони деталізовані у творах вісниці Божої.

Слава Господу за Його конкретність! Нескінченна любов та неперевершена поблажливість спонукали Його до цього. «Настанови дані майже на кожен випадок, на кожную обставину» (4СЦ, 391). Тому з вдячністю спробуємо розглянути, з огляду на обсяг цієї книги, лише головні елементи суботнього *пам'ятай*, викладені Духом пророцтва.

Б У відомому 58-му розділі книги пророка Ісаї ці елементи класифіковані в три основні групи. «Якщо стримаєш свою ногу від зневаження суботи, не потураючи своїм *забаганкам* у Мій святий день; коли будеш називати суботу відрадою, вважаючи її славною святинею Господа, – ушануєш її тим, що не ходитимеш *своїми дорогами*, не догоджатимеш своїм *примхам*, і не провадитимеш *порожні розмови*» (Ісаї 58:13).

Повторюючи класифікацію Ісаї, вісниця Божа також пропонує три групи практичних рекомендацій щодо правильного дотримання суботи. У цих конкретних рекомендаціях-принципах можна знайти відповідь на будь-яке запитання щодо дозволеного або недозволеного у святий день.

Забаганки. У тексті Ісаї 58:13 Сучасного перекладу перелік суботніх обмежень розпочинається саме цим словом – *забаганки*, пізніше доповнюється його синонімом *примхи*. «Якщо стримаєш свою ногу від зневаження суботи, не потураючи своїм *забаганкам*... не догоджатимеш своїм *примхам*» (Ісаї 58:13). Словник української мови (СУМ-11) пояснює *забаганки* як *примхливе бажання*, ка-

приз (Т. 3. С. 14). «Примха – несподіване, нічим не обґрунтоване бажання як вияв чиєїсь невірноваженості; каприз, забаганка» (Т. 7. С. 684).

Розваги. До групи *забаганок*, як свідчить Дух пророцтва, належать *розваги*. «Догодження своїм примхам, ігри з м'ячем, плавання не є необхідністю, навпаки, це гріховна зневага святого дня, освяченого Єговою» (ЗВВ, 258).

Багатьох християн, особливо молодь, такі обмеження дивують... Чи є щось погане в грі з м'ячем? Будь ласка, дорогі друзі, дочитайте цей розділ до §2, у якому ми докладно розглянемо ваші запитання. А зараз лише зазначимо: невже заради Володаря суботи, Котрий пожертвував за нас життям, ми не зможемо пожертвувати тим, без чого можна легко обійтися?

До групи *забаганок* можна долучити й *бажання відіспатися*... «Дорогоцінні години суботи не слід даремно витрачати в ліжку» (6СЦ, 357). «Богові неприємно, коли ті, хто дотримується суботи, значну її частину витрачають на сон. Поводячись так, вони зневажають Творця і своїм прикладом свідчать, що для них решта шість днів дуже дорогоцінні, аби витрачати їх на відпочинок. Такі люди вважають, що повинні заробляти гроші, навіть якщо для цього потрібно позбавити себе необхідного сну, який вони зможуть надолужити, відсипаючись у святий час. А потім вони виправдовуються: “Субота була дана як день спокою. Я не позбавлятиму себе відпочинку заради того, щоб відвідати зібрання, бо мені потрібен відпочинок”. Ці люди неправильно використовують освячений день» (2СЦ, 704).

Подорожі, без яких можна обійтися. «Якщо ми хочемо мати благословення, обіцяні слухняним, то повинні дотримуватися суботи більш строго. Я непокоюся через те,

що ми часто здійснюємо поїздки цього дня, хоч їх можна було уникнути. Згідно зі світлом, даним Господом про дотримання суботи, нам необхідно бути обережнішими щодо поїздок на кораблях та автомобілях цього дня... Часом виникає потреба відвідати в суботу церкви, які потребують нашої допомоги, і передати їм звістку, яку Бог бажає, щоб вони почули. Але, наскільки можливо, нам треба іншого дня придбати квитки й приготуватися. Плануючи поїздку, ми повинні докласти всіх зусиль, щоб уникнути прибуття до кінцевого пункту в суботу» (6СЦ, 359, 360). «Коли ми змушені подорожувати в суботу, нам слід уникати товариства людей, здатних привернути нашу увагу до світських речей... Коли є можливість, ми маємо розмовляти з присутніми про істину... Нам не слід обговорювати ділові питання чи брати участь у звичайних світських розмовах» (6СЦ, 360).

Свої дороги – звичні справи (Ісаї 58:13). Це ще одна група недозволеного в суботу, названа пророком Ісаєю. Сучасний український переклад у примітці до цієї фрази зазначає: «Інші переклади цей вислів подають так: *не залагоджуватимеш своїх справ* або *не займатимешся звичними своїми справами*». Дух пророцтва пропонує широкий спектр практичних рекомендацій щодо цього питання, враховуючи, що звичні справи – це не забаганки, не примхи, без яких легко можна обійтися. Це можуть бути потрібні справи, такі як миття посуду, але вони звичні, оскільки їх виконують щодня. «Ми переконливо просимо всіх не мити посуд у суботу, якщо без цього можна обійтися. Зневагою до Бога є будь-яка непотрібна робота, яку виконують у Його святий день. Ми не будемо непослідовними, залишивши посуд непомитим

до закінчення суботи, якщо без цього можна обійтися» (ЗВВ, 258).

До групи *звичних справ* можуть належати навіть важливі справи, однак їх потрібно відкладати в суботу, бо вони буденні. Це стосується й здобуття освіти в навчальних закладах: «У своєму повсякденному житті ти не шанував праведно вимоги святого Закону Божого. Ти опоганив суботу тим, що приділяв частину цього святого часу навчанню... Ти послухався не обов'язку, а своєї схильності й поставив навчання вище за ясно виражену заповідь Усевишнього» (4СЦ, 114, 115).

До цієї групи належать і наші *ділові заняття*: «До заходу сонця потрібно відкласти всі світські справи та усунути з-перед очей світські газети й журнали» (6СЦ, 355).

Отже, доходимо висновку щодо *звичних справ*: «Бог дав людям для праці шість днів і вимагає, щоб вони виконували її протягом цих шести робочих днів. У суботу не забороняються діла милосердя й невідкладної необхідності. За хворими і стражденними слід доглядати завжди, проте зайвої роботи потрібно строго уникати» (ПП, 307). «Метою Божої діяльності в цьому світі є викуплення людини, тому все, що необхідно робити в суботу заради цієї мети, не порушує заповіді про суботу» (БВ, 285).

Порожні розмови. «"Якщо стримаєш свою ногу від зневаження суботи, не потураючи своїм забаганкам у Мій святий день; коли будеш називати суботу відрадою, вважаючи її славною святинею Господа, – ушануєш її тим, що не ходитимеш своїми дорогами, не догоджатимеш своїм примхам..." (Ісаї 58:13). Однак заборони не закінчуються на цьому. "І не провадитимеш порожні розмови", – каже пророк. Хто в суботу обговорює свої робочі спра-

ви або складає плани, на того Бог дивиться як на справді зайнятого діловими операціями» (ПП, 307). «Коли субота починається, ми маємо поставити охорону [див. Псал. 141:3] собі, своїм діям і своїм словам... Говорити те, що спало на думку, означає промовляти власні слова... Брате, тобі необхідно привчити себе розуміти святість суботи четвертої заповіді й працювати над тим, щоб піднести її прапор... Ти часто не пам'ятав день суботній, щоб святити його; часто забував і говорив власні слова в Божий освячений день. Ти не ставив охорону собі й приєднувався до неосвячених у розмовах на звичні теми, як-от: прибутки й збитки, худоба, урожай і харчові продукти... Не повністю навернені в істину люди... хоч у суботу можуть відпочивати від фізичної праці, висловлюють те, що в їхніх думках; отож розпочинають розмови про худобу, урожай, збитки й прибутки. Усе це є порушенням суботи. Якщо розум наповнений світськими справами, язик викаже їх, адже чим переповнене серце, те промовляють уста» (2СЦ, 702, 703).

Суботнього дня корисно менше говорити, а більше слухати Господа. «Приклад служителів має бути особливо продуманим щодо цього. У суботу їм необхідно свідомо обмежувати себе в бесідах та розмовляти лише на духовні теми. Служителі Ісуса... зобов'язані по-доброму й водночас серйозно докоряти братам і сестрам, котрі ведуть світські розмови в суботу, хоч і називають себе шанувальниками суботи. Служителі мають заохочувати до посвячення Богові в Його святий день» (2СЦ, 703, 704).

«Неприпустимо голосно розмовляти, шуміти, сперечатися будь-якого дня тижня, але в суботу всім особливо слід зберігати тишу. У будь-який час не можна підвищувати голосу на інших, а в суботу це взагалі недоречно» (3ВВ, 257).

Марнодумство. Але Володар суботи звертає нашу увагу навіть на беззвучну мову серця. «Адже чим переповнене серце, те промовляють уста» (Матв. 12:34)! Тому демаркаційна лінія, що відокремлює святе від несвятого, має бути проведена насамперед у думках.

Згадаймо, як Ісус «не дозволяв, щоб носили речі через храм» (Марка 11:16). А які «речі» Господь не дозволяє проносити подумки через Його храм у часі? «Щоб свято дотримуватися суботи, ми не повинні дозволяти нашим думкам навіть зупинятися на чомусь світському» (ПП, 307). «Бог вимагає від нас не лише утримуватися від фізичної праці в суботу, але також привчати свій розум розмірковувати цього дня над святими темами» (2СЦ, 703). «З усіх днів тижня жоден так не сприяє духовним думкам і почуттям, як субота» (2СЦ, 704).

§2

Час розглянути запитання, яке ставлять молоді люди. Нагадаємо бентежну для них цитату: «Догодження своїм примхам, ігри з м'ячем, плавання не є необхідністю, навпаки, це гріховна зневага святого дня, освяченого Єгови» (ЗВВ, 258).

«Чому такі суворі правила?» – запитує молодь.

Справді, що поганого чи гріховного в таких заняттях?

А Насамперед подумаймо: *Чиєю власністю є субота?* Це не наш день. Неодноразово Син Божий називає суботу «святий Мій день», «Мої суботи». Дух пророцтва пояснює: «Субота належить Христові, бо “все через Нього постало, і без Нього не постало нічого з того, що постало” (Івана 1:3). Оскільки Христос створив усе, то Він створив і суботу» (БВ, 289).

А це означає, що Христос розпоряджається Своїм днем на власний розсуд, за Своєю волею. Він Сам визначає, як людина має поводитися з Його надбанням. «У Писанні суботньому спокою дано чітке визначення. Це не час для розваг, це “субота, святий відпочинок для Господа” (Вих. 31:15). Хоч суботу і встановлено для людини (Марка 2:27), але належить вона Ягве (Вих. 16:23). Тому спокій людини в суботу – це не егоцентричний відпочинок, коли можна задовольняти всі свої бажання, а богоцентричний спокій, коли вільна від праць і турбот людина стає відкритою для Господа... Відсторонюватися сьомого дня від світу речей заради зустрічі з невидимим Богом – означає всім серцем любити Бога й відображати в думках і ділах своє цілковит-

те з Ним єднання» (С. Баккіокі. Божественний спокій для неспокійного людства. С. 120, 121, 147).

Окрім зазначеного вище, нам необхідно звернути увагу на мету Господніх вимог, приписів та заборон. «Чого б Господь не зажадав від нас, Він повертає збагаченим, перетвореним Його славою. Десятина, яку Він вимагав від Ізраїлю, була посвячена на те, щоб зберігати серед людей у чудовій красі модель Його Небесного храму, а ця модель була знаком Його присутності на Землі. Так і частина нашого часу, яку Він вимагає, знову повертається до нас із Його Ім'ям та печаткою» (ВО, 250, *рос. перекл.* С. 259). «Бог дав Свої заборони й приписи не для того, аби просто показати Свою силу та владу, а щоб зробити Своїх дітей щасливими» (2СЦ, 584). Він постійно це звершує, а особливо через Своє унікальне творіння – суботу. Господь – Автор і Конструктор таємничих механізмів суботнього блаженства. Окреслити чіткою лінією суботні обмеження спонукали Володаря суботи не суворість чи жорсткість, а найвища жертвна любов.

Чи нам, смертним творінням, оскаржувати право Творця-Вседержителя розпоряджатися, що робити, а чого не робити для нашого ж щастя в Його особливий день? Облишмо свої людські спроби коригувати Божі досконалі приписи.

Б Крім того, Великий Психолог людської душі знає (а також і ми на власному досвіді переконалися), що в суботу одна нечиста думка, одне недоречне слово, одна примха можуть поглинути нашу духовну енергію. А в суботу «потрібно пробудити всю енергію душі, бо ми маємо зустрітися з Богом і нашим Спасителем Христом» (6СЦ, 362). Християни «у цей освячений день... мають

присвятити свій час та енергію духовним вправам, щоб Божественне благословення, яке спочивало на суботі, супроводжувало їх протягом усього тижня» (2СЦ, 704). «Особлива присутність Бога цього дня наділяє християнина здатністю відчувати цю присутність протягом усього тижня... Суботній спокій – не просто одноденне святкування Божої святості, а поширення святої Божественної присутності на інші дні» (С. Баккіокі. Божественний спокій для неспокійного людства. С. 126, 129).

Ось, виявляється, чому такі докладні приписи! Благословення святої присутності Господа й дорогоцінного спілкування з Ним протягом усього трудового тижня безпосередньо пов'язані з тим, як ми проводимо суботні хвилини. Наскільки ж більше нам потрібно цінувати кожну мить суботнього дня!

Слід наголосити й на зворотному зв'язку: як ми прожили тиждень, як «пам'ятали день суботній» протягом усіх шести днів, так проведемо й суботній день.

РЕФОРМА В ДОТРИМАННІ СУБОТИ: ШЕСТИДЕННЕ ПАМ'ЯТАЙ

«Субота – це кульмінація всього тижня... вона стає для нас вінцем тижня» (КАСД. Т. 12. С. 373). «На початку четвертої заповіді Господь сказав: “Пам’ятай”. Він знав, що серед безлічі турбот і хвилювань людина буде спокушувана виправдовувати часткове виконання вимог Закону або забуде про його святу важливість. Тому Він сказав: “Пам’ятай день суботній...” (Вих. 20:8)» (6СЦ, 353).

Це і є шестиденне «пам’ятай». Про що ж необхідно пам’ятати протягом шести днів?

§1

Насамперед про духовну підготовку до суботньої зустрічі з Господом.

А Повільно Мойсей підіймався на димуючу, освітлювану спалахами блискавок гору Сінай... «"І вийшов Мойсей на гору, а хмара закрила гору. І слава Господня спочивала на горі Сінай" (Вих. 24:15, 16, *переклад І. Огієнка*). Протягом шести днів хмара вкривала гору на знак особливої присутності Божої... Мойсей чекав, доки Всевишній покличе його... Цей час очікування був для нього часом приготування й ретельного самодослідження. Навіть цей улюблений слуга Божий не міг одразу увійти в Його присутність і витримати з'явлення Його слави. Перш ніж бути готовим до безпосереднього спілкування зі своїм Творцем, він мав шість днів провести в посвяченні себе Богові через дослідження серця, роздуми й молитву. Сьомого дня, у суботу, Мойсей був покликаний угору, у хмару. Густа хмара відкрилася перед очима всього Ізраїлю, і з'явилася слава Господня, подібна до всепоглинального полум'я. "Мойсей увійшов у середину хмари і вступив на гору" [Вих. 24:18]» (ПП, 313).

Надзвичайною була шестиденна духовна підготовка Мойсея до особливої суботньої зустрічі з Господом... І сучасні Божі діти «щодня молитимуться, щоб освячення суботи спочило на них... Протягом усього тижня ми повинні пам'ятати про суботу й готуватися, щоб святкувати її відповідно до заповіді» (6СЦ, 354, 353).

Щосуботи Господь запрошує вас і мене: «Підійміться вище, зійдіть до Мене». Але до цього сходження в «хмару» ми повинні починати готуватися з першого дня тижня.

Суботнє *пам'ятай* починається із шестиденного *пам'ятай*. Реформа дотримання суботи розпочинається з першого дня тижня. Відбудовники проломів «щодня молитимуться, щоб освячення суботи спочило на них. День у день вони тісно спілкуватимуться із Хрис-

том та віддзеркалять досконалість Його характеру» (6СЦ, 354).

Б Це і є початок реформи суботи: досвід стосунків з Господом суботи, спілкування з Ним кожного із шести робочих днів. «Без живого зв'язку з Богом через щохвилинне підкорення Йому ми будемо переможені. Без особистого знайомства й постійного спілкування з Христом ми залишені на поталу ворогові» (БВ, 324). Це особливо актуально сьогодні! «Усі, хто уважно досліджує Біблію, зрозуміють, наскільки серйозне становище людей, котрі живуть у період заключних подій історії світу. Вони усвідомлять свою слабкість і безпорадність та намагатимуться насамперед мати не просто вигляд благочестя, а живий зв'язок із Богом. Вони не заспокояться, доки не здобудуть у своєму серці Христа – надію слави» (2ВВ, 389).

Той, хто бажає «здобути у своєму серці Христа», прагнучим підтримувати з Ним постійні взаємини, як про це пише псалмист: «Удень Господь виявляє Своє милосердя, а вночі я співаю Йому пісню, молюся до Бога мого життя» (Псал. 42:9). Однак час особистого спілкування з Христом щосвітанку – це особливий досвід живого зв'язку з Ним. «Господи, зранку прихильно вислухай мій голос, – удосвіта я стоятиму перед Тобою і буду очікувати» (Псал. 5:4). «Було б добре, якби ми щодня проводили одну годину в роздумах про життя Христа. Ми повинні вивчати його подію за подією, змальовуючи у своїй уяві кожний епізод, особливо завершальні події. Коли ми так розмірковуватимемо про Його велику жертву заради нас, наше довір'я до Нього ставатиме постійним, а любов – живою; ми будемо глибше сповнені Його Духом» (БВ, 83).

За словами одного зі служителів, це головне «щеплення» під час пандемії, а під час війни – найнадійніше сховище.

Сам Ісус дав приклад ранкового спілкування з Отцем Небесним: «А вставши вранці, ще вдосвіта [коли ще було дуже темно, згідно з ориг.], Він вийшов і попрямував у пустинне місце й там молився» (Марка 1:35). «Нехай молодь наслідує Його приклад, приділяючи на світанку й у сутінках спокійний час для спілкування зі своїм Небесним Отцем... Якби наші діти засвоїли ці уроки в ранні роки свого життя, яка бадьорість і сила, яка радість і світло осяяли б їхнє життя!» (ВО, 259). «Багато молодих людей уранці міцно сплять, хоч людині необхідно вставати з уранішнім співом пташок та прокидатися, коли все в природі оживає» (Керівник молоді. IX. 1893).

В Чи бажаємо ми насолоджуватися благословенним досвідом живого зв'язку з Господом? Чи готові виявити самозречення та здійснити у своєму житті необхідні зміни? Чи проситимемо Господа допомогти нам вставати з ранковим співом птахів для спілкування з Ним? Знайшовши дорогоцінну перлину – Ісуса, чи приймемо рішення стати учасниками Божественної природи через спілкування з Ним? Подібно до купця з притчі Христа (див. Матв. 13:45, 46), чи готові продати все, що маємо, відмовитися від усього у світі, аби мати цей скарб?

«Перевага бути синами Божими коштує дуже недорого, навіть якщо заради цього нам доведеться пожертвувати всім, зокрема й самим життям» (4СЦ, 357). Тільки не подумайте, що ця перлина дешева! Її ціна безмежна, але вона вже сплачена на Голгофському хресті...

Чи готові ми взяти свій легкий кінець хреста самозре-чення, весь тягар якого несе наш Вождь (див. 2ВВ, 248)? «Багато людей обманює власну душу, живучи безтурботною, згідливою, позбавленою хреста релігією. Однак Ісус каже: “Хто хоче йти за Мною, хай зречеться само-го себе, бере свій хрест щоденно й іде услід за Мною”» (1ВВ, 382, 383).

Саме в такий спосіб упродовж робочого тижня відбу-вається реформа дотримання суботи. «Добровільне при-ношення часу – це вищий акт богопоклоніння, бо воно означає, що людина визнає Бога через саму сутність свого життя – час. Життя і час тотожні» (С. Баккіокі. Бо-жественний спокій для неспокійного людства. С. 159). І тут нам потрібні особливе керівництво Святого Духа, особлива сила Господа, особлива молитва... Без допомо-ги згори всі наші зусилля й жертви даремні. Як ми вже неодноразово зазначали: «Ви не можете навіть мислити без Христа, не можете мати бажання прийти до Нього, якщо Він не вплине Своїм Духом на людський розум» (ВТД, 73).

Г «Хоч готуватися до суботи необхідно протягом усьо-го тижня, однак п'ятниця має бути особливим днем при-готування» (6СЦ, 354), і насамперед – духовного.

«Є ще одна справа, якій слід приділяти увагу в день приготування. У п'ятницю необхідно усунути всі роз-біжності між братами в сім'ї чи церкві. Нехай із душі будуть вилучені будь-які гіркота, гнів, злість. У дусі смирення “визнавайте один перед одним гріхи, моліть-ся один за одного, щоб зцілитися” (Якова 5:16)» (6СЦ, 356). Чому це важливо? «Субота... сповіщає про мир, відновлений через Спасителя. І кожне творіння в при-

роді повторює Його запрошення: “Прийдіть до Мене, всі втомлені та обтяжені, – і Я заспокою вас!” (Матв. 11:28)» (БВ, 289).

Суботній мир особливий. «Нехай буде мир у стінах твоїх і безпека у твоїх фортецях. Задля моїх братів і приятелів моїх я говоритиму: Мир тобі!» (Псал. 122:7, 8), – співав Божий народ суботнього ранку, прямуючи до храму.

Біблійне слово “мир” (*шалом*) має глибоке значення. Зверніть увагу на значення єврейського שלום (*шалом*). Здобути *шалом* означає: бути без турбот, у злагоді, добробуті, задоволенні, насолоджуватися спокоєм, залишатися неушкодженим, цілісним, отримати нагороду, стати тим, за кого сплачені борги, для кого виконані обітниці, кого потішили.*

Який пишний букет різноманітних запашних Божественних суботніх обітниць! «Будь-яка душа, приймаючи знамення Божого правління, долучається до Божественного вічного завіту. Вона пов’язує себе золотим ланцюгом послуху, кожною ланкою якого є обітниця» (6СЦ, 350). Діти Божі, «які зібралися для поклоніння Богові в Його святий день, мають право претендувати на рясні благословення Єгови... Кожний істинний поклонник, який святить суботу, претендуватиме на обітницю: “Аби ви знали, що Я – Господь, Який вас освячує” (Вих. 31:13)» (там само, 360, 361).

Однак чи можемо ми претендувати на обітниці й благословення суботнього *шалом*, перебуваючи у ворожнечі або сварці з ближнім? Чи дозволимо дріб’язковим образам та непорозумінням затьмарити для нас Господній *шалом*? Що глибше ми сприйматимемо особливий суботній

* Див. О. Штейнберг. Єврейський і халдейський етимологічний словник до книг Старого Завіту. С. 492.

мир, то більше боятимемося втратити його протягом шести днів тижня через незгоди й чвари. І якщо нас провокуватимуть до зіткнення, суперечки, ворожнечі, образи, що ми зробимо? Пам'ятаючи день суботній, передчуваючи здобутий через Спасителя суботній *шалом*, ми, за порадою Соломона, з Божою допомогою, будемо «уникати сварки» (див. Прип. 20:3).

«Пам'ятай день суботній, щоб святити його»!

§2

Досі ми говорили про духовну підготовку до святкування суботи, а тепер звернемо увагу й на фізичну.

А Насамперед торкнемося питання нашої фізичної готовності до суботнього богослужіння. Одна з найважливіших складових суботнього святкування – *святі збори*. «"Шість днів займайтеся справами, а сьомого дня – субота відпочинку, святі збори" (Левит 23:3). У цьому тексті наводиться доказ того, що субота була не тільки днем урочистого спокою, а й днем святих зборів» (КАСД, Т. 12. С. 362).

На святих зібраннях Божий народ отримував особливі духовні благословення, символічно представлені свіжими показними хлібами (див. Левит 24:5-8, *переклад І. Огієнка*) та подвійним ранковим і вечірнім жертвоприношенням (див. Чис. 28:9, 10). Ці символи відображають виняткову суботню перспективу стати учасниками Божественної природи через Хліб життя й Агнця, заколеного за нас.

Якщо ми розуміємо й пам'ятаємо неперевершене значення суботніх святих зібрань, «протягом тижня наші сили не вичерпаються світською роботою настільки, щоб у день, коли Господь спочив і відпочивав, ми не змогли через сильну втому брати участь у Його служінні» (6СЦ, 354). Це означає, що з допомогою нашого Господа ми намагатимемося регулювати й свідомо обмежувати обсяг праці шести робочих днів. Пам'ятаючи день суботній, ми чергуватимемо нашу працю з необхідним відпочинком. Ми подбаємо про своє фізичне здоров'я, аби зберегти всю

енергію (про що ми вже говорили) духу, душі й тіла для суботнього служіння.

Можливо, нашу відсутність на служінні ми пояснюємо тим, що пряма трансляція богослужінь у мережі Інтернет цікавіша? Так, наше суботнє богослужіння може бути скромним, не надто показним, і спів не професійний, і проповідь «у немочі людській»... Проте згадаймо досвід Давида: «Я так приглядався до Тебе в святині, щоб бачити силу Твою й Твою славу» (Псал. 63:3, *переклад І. Огієнка*). Якщо ми в Домі Божому придивляємося не до людей, а до Того, Хто «визначніший... від десяти тисяч інших» (П. Пісень 5:10, *переклад І. Огієнка*), «використовуючи дорогоцінну мазь до очей, то побачимо славу, що сягає за межі нашого розуміння... Ми здобудемо духовний зір, щоб розрізняти внутрішні двори Небесного храму. Ми вловимо мотиви пісень і подяки небесного хору, який зібрався навколо престолу... О, якби ми всі могли зрозуміти, як близько Небо до Землі!» (6СЦ, 368, 366).

Пильно придивляючись до Спасителя, ми переживемо продовження досвіду Давида: «Приглядайтесь до Нього – й засяєте» (Псал. 33:6, *переклад І. Огієнка*). А це і є суботнє освячення! Чи ми проміняємо такі дорогоцінні духовні переваги на сон, про який згадували вище? Отож, пам'ятаючи день суботній, «не залишаймо своїх зібрань, як то деякі ввели у звичку» (Євр. 10:25).

Б «Нехай приготування до суботи буде завершене в п'ятницю. Подбайте, щоб весь одяг був підготовлений і готування страв завершене. Необхідно вичистити взуття, прийняти ванну. З усім цим можна впоратися, якщо ви візьмете це за правило» (6СЦ, 355). Також «нам не слід робити до суботи щедріші приготування або готувати

різноманітнішу їжу, ніж в інші дні. Навпаки, їжа має бути простішою та їсти треба менше, щоб розум залишався ясным, здатним сприймати духовні істини. Переїдання затьмарює мозок. Найдорогоцінніші слова можуть бути почуті, але не оцінені гідно, оскільки мозок притуплений невідповідною їжею. Переїдаючи в суботу, багато людей зневажають Бога значно більше, ніж їм здається» (6СЦ, 357).

«Багато хто потребує настанови про те, який вигляд їм слід мати в зібранні віруючих, котрі поклоняються в суботній день. Не можна з'являтися в Божу присутність у звичайному одязі, який вони носили протягом тижня. Усім необхідно мати особливий суботній одяг, який потрібно носити під час відвідування служіння в Домі Божому» (6СЦ, 355). «Якщо люди поклоняються Богові, не подбавши про чистоту одягу й тіла, отже, з'являються перед Ним у вигляді, не достойному, щоб бути прийнятими. Господь незадоволений, бо їм не вистачає поваги до Нього, і не прийме служіння нечистих шанувальників, оскільки вони ображають свого Творця. Творець неба й землі вважав чистоту такою важливою, що сказав: "Нехай вони виперуть свій одяг" (Вих. 19:10)» (ІВ, 138,139).

Ось ще кілька натхненних порад щодо належного одягу для Дому Божого. «Усіх слід навчати приходити на богослужіння в охайному, чистому, скромному одязі та не дозволяти собі прикрас, які взагалі недоречні у святині... Нехай ніхто не ганьбить Боже святолище вбранням, що впадає в очі» (5СЦ, 499). «Це не дрібниця, і від неї не можна відбутися жартами. Питання одягу вимагає серйозних роздумів та багатьох молитов» (4СЦ, 641).

Субота, з одного боку, дарує нам велику радість у Господі, але, з іншого, пов'язана із самозреченням. Багато-

віковий досвід Божих дітей, котрі прагнули бути вірними Господу в дотриманні Його Закону, свідчить, що Божий день особливо пов'язаний із жертвою, хрестом, переслідуваннями. Такий досвід – недалеко майбутнє і Церкви останку, про що йшлося на початку цього дослідження. Як бачимо, субота особливим, не до кінця зрозумілим для нас способом, навічно пов'язана з Голгофським хрестом. Однак саме в цьому її значущість і слава!

Перед нами останній розділ книги. Наскільки можливо для обмежених земних людей, спробуємо в благоговінні й глибокому смиренні доторкнутися до цієї унікальної цінності та слави дня Господнього.

ЗНАЧУЩІСТЬ І СЛАВА СУБОТИ У СВІТЛІ ГОЛГОФИ

Майже два століття тому вісниця Господня писала: «Мені було показано, що ми слабо усвідомлюємо й уявляємо собі значущість суботи порівняно з тим, наскільки ще повинні зрозуміти й усвідомити її значущість і славу... Але коли в час відлиги прийде Пізній дощ від обличчя Господнього й слави могутності Його, ми пізнаємо, що означає споживати спадщину Якова й зійти понад висоти землі. Тоді ми глибше пізнаємо значущість і славу суботи» (ЗВВ, 388).

«Той факт, що теологічний масштаб суботи розширюється... означає: ця постанова не статична, а динамічна. Її значення й функція зростають упродовж історії спасіння» (С. Баккіокі. Божественний спокій для неспокійного людства. С. 174). Це свідчить про те, що наші пізнання щодо значущості й слави суботи постійно прогресують і зростають.

§1

Значущість і слава суботи розкриваються вже в самій термінології, використаній Господом для характеристики Його святого дня.

А Чотири рази субота названа її Володарем *ознакою*. «Уважно дотримуйтеся Моїх субот! Адже це ознака між Мною і вами для ваших поколінь, аби ви знали, що Я – Господь, Який вас освячує... Це ознака між Мною та ізраїльськими нащадками навіки» (Вих. 31:13, 17). «Я дав їм також Мої суботи, щоб вони були ознакою між Мною і між ними, аби вони знали, що Я – Господь, Котрий їх освячує... Святить Мої суботи, аби вони були ознакою між Мною і вами, пам'ятаючи, що Я – Господь, ваш Бог!» (Єзек. 20:12, 20).

Проаналізуємо значення давньоєврейського слова *ознака*. לָמָח – *ознака* – це відмітний знак, пам'ятний знак, передвістя, знамення, прикмета, доказ/підтвердження, військовий прапор, чудо*.

Тепер зрозуміло, чому в деяких перекладах наведених вище біблійних текстів використано не слово «ознака», а його перший синонім – *знак*. Розглянемо значення і цього слова, оскільки вони входять до семантичного кола слова «ознака».

לָח – *знак* – це *позначка, клеймо, письмовий знак, що ставиться замість підпису, хрестоподібний знак***.

*Див. О. Штейнберг. Єврейський і халдейський етимологічний словник до книг Старого Завіту. С. 12.

** Там само. С. 512.

Отже, маємо багате колоритне коло значень суботи як ознаки і знака.

Дивовижно, що, описуючи важливість дня Господнього, Еллен Уайт використовує саме цю термінологію! Ми знову й знову дивуємося Божому одкровенню, дарованому Їїго скромній вісниці: для неї незнання мов оригіналу (давньоєврейської та давньогрецької) Святого Письма не було перешкодою в розумінні змісту біблійного тексту. Божественне натхнення сприяло тому, що Їїго смиренна слугиня виклала істинне, зрозуміле тлумачення висловів стародавньої, невідомої їй мови. «Я зроблю Моє Слово зрозумілим для тебе. Воно не буде, ніби написане незнайомою мовою. У правдивому красномовстві простоти голосом і пером будуть сповіщені дані Мною вісті: їх почують від тієї, котра ніколи не навчалася в школах. Мій Дух та Моя сила будуть із тобою» (Рев'ю енд геральд. 26 липня 1906).

Б Наведемо кілька із численних висловлювань Еллен Уайт про важливість суботи як ознаки. Ці висловлювання відповідають тлумаченням згаданого словника О. Штейнберга.

Відмітний знак. «Жодна інша постанова, дана Богом євреям, не відрізняла їх так сильно від навколишніх народів, як субота. Господь бажав, щоб дотримання суботи стало відмітним знаком тих, хто поклоняється Йому. Субота мала стати ознакою їхнього відокремлення від ідолопоклонства та їхнього союзу з істинним Богом» (БВ, 283). «У нас є сильна підстава високо цінувати й відстоювати справжню суботу, бо вона є знаком, що відрізняє народ Божий від світу» (2ВВ, 369).

Пам'ятний знак. «Благословляючи сьомий день, Бог установив у Едені пам'ятник Своїй творчій праці»

(ПП, 48). «Бог установив суботу в Едені, щоб у такий спосіб завжди нагадувати людям про цю істину, і допоки ми поклонятимемося Господу як нашому Творцеві, субота залишатиметься знаменням і пам'ятником Його творчої діяльності» (ВБ, 438).

Письмовий знак, що ставиться замість підпису. Цей вислів ідентичний слову *печатка*. «Четверта заповідь єдина з усіх десяти містить як Ім'я, так і титул Законодавця. Вона єдина вказує, Чією владою дано Закон. Отже, вона містить *печатку* Бога, додану до Його Закону як *доказ* [ще одне значення суботи, як зазначає О. Штейнберг] його автентичності та зобов'язальної сили» (ПП, 307). «Кожна суботня постанова несе на собі Ім'я її Автора, незабутній знак, що вказує на *авторитетність* кожної з них» (6СЦ, 352).

Прапор. «Ви повинні навчитися розуміти святість суботи четвертої заповіді й працювати над тим, щоб піднести її *прапор* у своїй сім'ї» (2СЦ, 703). «Бог закликав нас піднести прапор Його зневаженої суботи» (6СЦ, 352).

Які урочисті слова! Як високо Владика суботи оцінює Свій день! Якою важливою Він її вважає!

(Значення суботи як *передвістя* розглянемо пізніше).

§2

Але якщо ми хочемо глибше осягнути цінність кожної духовної істини й подивитися на неї очима Неба, нам слід прислухатися до натхненної поради: «Жертва Христа як викуп за гріх – велика істина, з якою нерозривно пов'язані всі інші істини. Аби правильно зрозуміти й гідно оцінити кожен істину Слова Божого від Буття до Об'явлення, її необхідно дослідити у світлі, що струменіє з Голгофського хреста» (СЄ, 315). Ця порада поширюється й на четверту заповідь.

Із глибоким смиренням та щирим благанням про помазання Святим Духом спробуємо (наскільки можливо для смертних людей) збагнути велич і славу Господнього дня у світлі, що струменіє з Голгофського хреста. З огляду на обсяг цієї праці, ми не маємо змоги докладно зупинитися на зазначеній темі, тому зосередимо увагу лише на деяких моментах.

А Наш пошук почнемо з подій виходу Божого народу з єгипетського рабства. Образ викупної Жертви був закарбований у кривавому знаку на одвірках єврейських осель, а також у ритуалах першої Пасхи. Як ми вже зазначали на початку книги, час виходу був часом реформи суботи в Божому народі. І саме ця реформа спричинила посилення тиранії фараона щодо юдейських рабів (див. Вих. 5). Однак Викупитель-Христос використав ці страждання Свого народу, аби прискорити Вихід (див. Вих. 6:1). Фактично через реформу дотримання суботи викуплення Божих дітей з єгипетського рабства від-

булося швидше. Ось чому в оригінальних текстах, що описують події виходу, дієслово *викупив* часто вжите разом з дієсловом *вивів* або навіть замість нього (див. П. Зак. 7:8; 9:26; 13:5; 15:15; 24:18; 2 Цар.7:23; Михея 6:4 – *переклад І. Огієнка*).

У подіях виходу Писання чітко поєднує мотиви викуплення – Голгофської Жертви – та суботи.

Б Слава і велич Творця й Викупителя сяють із самого серця Закону Божого – четвертої заповіді. Проаналізуємо два найдавніші списки Десяти Заповідей: перший з них міститься у 20-му розділі книги Вихід, другий – у 5-му розділі книги Второзаконня. Скорочені варіанти четвертої заповіді в обох версіях відповідно такі: «Пам'ятай день суботній, щоб його святити... Адже за шість днів Господь створив небо, землю, море і все, що в них, а сьомого дня Він відпочив. Тому Господь поблагословив день суботній і освятив його» (Вих. 20:8, 11). Отже, субота – це пам'ятник творіння.

«Дотримуйся суботнього дня, щоб святити його... Пам'ятай, що ти був рабом у єгипетському краї, але Господь, твій Бог, вивів тебе звідти могутньою рукою і простягнутим раменом; тому Господь, твій Бог, заповів тобі дотримуватися суботнього дня» (Втор. 5:12, 15). Отже, субота є ознакою викуплення. «Щосуботи Ізраїль має згадувати, що його Бог – Визволитель. Цей мотив викуплення слугує доповненням до мотиву творіння, що звучить у Вих. 20:11» (С. Баккіокі. Божественний спокій для неспокійного людства. С. 174). «Субота як знак викуплення фактично важливіша за суботу як пам'ятник творіння... Приклад Божественного визволення ізраїльтян з єгипетського рабства нагадує нам про викуплення, яке стало доступним

завдяки життю, смерті й воскресінню Ісуса Христа. Саме це викуплення робить значущим та дієвим усі інші визволення, зокрема вихід з Єгипту та визволення Ізраїлю з Вавилону» (КАСД. Т. 12. С. 370).

В Слава Господа-Спасителя, котрою позначений Його день, субота, як знак викуплення, була також явлена у двох важливих старозавітних постановках: у суботньому (сьомому) році й у «великому суботньому»* (ювілейному) році – у «Суботі субот»**.

Яким би не був цей особливий відрізок часу: щотижневою суботою, сьомим суботнім роком чи ювілейним роком (Суботою субот), він завжди був пов'язаний із викупленням, тому на ньому спочивала слава Христа-Викупителя.

Викуплення сьомого (суботнього) року. Цей рік був роком великого викуплення – визволення рабів та всіх боржників: бідних, вдів, сиріт. Цей клас людей не мав ані людських, ані матеріальних ресурсів для вирішення своїх проблем. Не було кому викупити їхніх душ чи боргів. Суботнього року їхнім Викупителем, їхнім найближчим Родичем виступав Сам Ягве (див. Левит 25:25, 47-49; Рут 2:20). Суботній рік був прообразом великого викуплення – звільнення від рабства гріха.

Викуплення великого суботнього (ювілейного) року. Таке викуплення охоплювало не лише людей, а й землі. Воно відбувалося в Суботу субот – великого суботнього, п'ятдесятого (ювілейного) року. Це був час викупу родової спадщини батьків. Усю землю, що з якихось причин перейшла від власника до іншої особи, повертали

* Див. ПП, 533

** Див. Ж. Дюкан. Стогін землі. С. 201

сім'ї цього власника (див. Левит 25:13; ПП, 531-533). Зауважмо, що великий суботній рік (ювілейний) починався з вечора Дня викуплення, після очищення святилища й усього народу викупною кров'ю жертви (див. Левит 25:9, 10; ПП, 533; С. Хаскел. Хрест та його тінь. С. 120; С. Баккіокі. Божественний спокій для неспокійного людства. С. 177).

Викуплення ювілейного року вказувало на майбутнє викуплення втраченої спадщини нашого прабатька Адама, якою заволодів бунтівник-диявол. Наш найближчий Родич – Ісус Христос, Син Божий викупив не лише самого Адама й усіх його дітей, а й давно втрачену їхню земну батьківщину.

Викуплення великого суботнього року в книзі Даниїла. Найяскравіший старозавітний образ викуплення в Суботу субот (ювілейного року) знову пов'язаний з виходом народу Божого, але не з Єгипту, а з Вавилону. Пророк Даниїл «бачив у книгах число тих років, про які було Господнє слово до пророка Єремії, – що сповниться для руїн Єрусалиму сімдесят років» (Дан. 9:2). Божий муж, ревно молячись, смиренно чекав від Бога подальшого пояснення. Він сподівався побачити визволителя із сімдесятирічного вавилонського полону – месію «суботнього року», як пише Жак Дюкан.

Але Той, Хто «може зробити значно більше всього, що ми просимо або думаємо» (Ефес. 3:20), удостоїв Свого раба споглядати пророчим зором славу Божественного Визволителя, Котрий здійснить викуплення у «великий суботній рік». «Сімдесят тижнів визначено для твого народу... Від виходу наказу про... відбудову Єрусалима, і до Помазаника Владики мине сім тижнів... і шістдесят два тижні» (Дан. 9:24, 25).

«Сімдесят років (7х10) приводять до месії суботнього року (Кір), а сімдесят тижнів (7х7х10) приводять до Месії ювілею... до Месії месій... Усесвітнього Месії» (Ж. Дюкан. Стогін землі. С. 201).

Небесний посланець передав Даниїлові звістку: про-
віщеного Богом часу відбудеться всесвітнє викуплення,
символом якого протягом багатьох століть була субота:
«І після шістдесяти двох тижнів (седмиць) буде відданий
на смерть Помазаник» (Дан. 9:26).

§3

Це і є велике суботнє *передречення* (знову повертаємося до одного зі значень слова *ознака* відповідно до словника О. Штейнберга). Субота тисячоліттями провіщала викуплення, яке Господь здійснить на Голгофському хресті.

Ⓐ Між двома вечорами* на Череповидному пагорбі пророка звістка суботи про викуплення виконалася.

«Скрикнувши гучним голосом, Ісус промовив: Отче, у Твої руки передаю Свій дух! Сказавши це, Він віддав духа... Була п'ятниця, і надходила субота» (Луки 23:46, 54). «Коли останні промені призахідного сонця сповістили про початок суботи, Син Божий лежав у тиші гробниці Йосипа. Він завершив Свою працю, Його руки були мирно складені. Він відпочивав у святі години суботнього дня. На самому початку Отець і Син спочивали в суботу після Своєї праці творіння Землі... Тепер, закінчивши справу спасіння, Ісус також спочивав» (БВ, 769).

У першу суботу на нашій Землі Господь подарував Себе людству як Творець... Через чотири тисячоліття, також

* Дмитро Щедровицький так пояснює вислів *між двома вечорами* (це буквальный переклад вислову *на смерканні* у Вих. 12:6): «Ягня обирали 10-го числа Нісана та зберігали до 14-го числа того ж місяця. Його слід було заколоти 14-го числа протягом часу, позначеного як "бейн га - арбаїм", буквально в перекладі з давньоєврейської – "між вечорами". Згідно з авторитетним тлумаченням, це час між моментом, коли сонце починає хилитися на захід, тобто полуднем, і повним його заходом – темрявою» (Д. Щедровицький. Вступ до Старого Завіту: П'ятикнижжя Мойсееве. С. 352).

сьомого дня – першої суботи із 52/53 річних субот* («був великий день тієї суботи»** (Івана 19:31)) – Він знову подарував Себе людству, але вже як Викупитель. «Даруючи Ісуса, Бог віддав усе Небо», «всі скарби небесні», «Христос віддав за нас все» (БВ, 565; НУХ, 326, 49).

Б Субота тисячоліттями провіщала викуплення – від найдавніших часів і до Голгофи. Однак і після Голгофи день Господній також проголошує велику пророчу звістку, велике передречення. Для народу Останку це пророцтво особливо актуальне, оскільки його виконання він очікує в недалекому майбутньому.

Передвістя для нашого покоління – це змальована пророком Єзекіїлем сцена запечатування Божих дітей, про котру ми згадували в першій книзі цієї серії. «І сказав йому Господь: Пройди посеред міста, тобто посеред Єрусалима, і зроби знак на чолах людей, котрі страждають та сумують з приводу всіх гидот, що діються в ньому.... Але не наближайтеся до жодного з тих людей, які мають на собі знак!» (Єзек. 9:4, 6).

Про слово *знак* (תּוֹכָחָה), ужите в наведених текстах, ми говорили вище. Одне зі значень цього слова – *хрестоподібний знак*. Чому? Накреслення літер приголосних звуків у єврейській мові має свою специфіку. Деякі з цих літер нагадують певні предмети, тому й означають саме ці предмети. Наприклад: літера *вав* (ו) означає *гак*, бо подібна до гака.

Літера *тав* (ת) означає слово «знак». Словник О. М. Штейнберга повідомляє: «Спочатку цю літеру зображували як

* У сонячному році 52/53 суботи. «Рахунок річних субот з давніх часів починався після першого дня Пасхи, тобто після виходу. Субота після 15 Нісана називається "суботою першою", наступна - "субота друга" і т. ін.» (Д. Щедровицький. Вступ до Старого Завіту: П'ятикнижжя Мойсееве. С. 385).

** Бо 15 Нісана (свято Пасхи) та перша з 52 річних субот збіглися!

хрестик (+), і в такому накресленні вона перейшла до інших мов: T, t» (див. с. 509).

Отже, у первісних рукописах книги пророка Єзекіїля слово «знак» могло бути написане так: ʾ† або навіть так †.

Вісниця Божа пов'язує пророцтво Єзекіїля з пророцтвом сьомого розділу книги Об'явлення: «І я побачив іншого ангела, що підіймався від сходу сонця і мав печатку Живого Бога. Він звернувся гучним голосом до чотирьох ангелів, яким було дано шкодити землі й морю, промовляючи: Не завдавайте шкоди ні землі, ні морю, ні дереву, доки не відмітимо печаттю рабів нашого Бога на їхніх чолах!» (Об'явл. 7:2, 3). «Запечаткування слуг Божих – та сама подія, яка була показана у видінні Єзекіїлю. Іван також був свідком цього приголомшливого одкровення» (СП, 445). «Що це за печатка живого Бога, якою відзначається чоло Його народу? Це знак, який можуть прочитати ангели, а не людські очі, бо ангел-губитель має бачити цей знак викуплення. Вищий розум побачив знак Голгофського хреста на усиновлених Господом дітях» (КАСД. Т. 7. С. 968).

Печатка живого Бога – це знак викуплення, знак Голгофського хреста, невидимий для людських очей... Але печатка живого Бога – це субота четвертої заповіді! «Субота четвертої заповіді є печаткою живого Бога» (ВБ, 640). Як виразно пророцтва Єзекіїля, Івана й вісниць Божої вказують на особливий взаємозв'язок між суботою та Голгофським хрестом в унікальному запечатуванні слуг Божих!

Хто ж вони? Хто ж буде відзначений цією особливою, невидимою печаткою? Продовження того ж пророцтва з Об'явлення сьомого розділу визначає цих людей: «І почув я число відмічених – сто сорок чотири тисячі» (Об'явл. 7:4).

Дорогі друзі, ви і я можемо бути в цій унікальній групі! «Докладаймо ж усіх зусиль, аби Бог дав нам долучитися до числа ста сорока чотирьох тисяч» (КАСД. Т. 7. С. 970), зійти понад висоти землі й споживати спадщину Якова.

Однак пам'ятаймо: «Ми побачимо суботу в усій її славі й величі лише тоді... коли відчиняться перлові брами Нового Єрусалима, повернувшись на своїх блискучих завісах, і пролунає радісний, щасливий голос любого Ісуса, запрошуючи нас увійти. Цей голос прозвучить прекрасніше за будь-яку музику, будь-коли почуту смертним вухом» (ЗВВ, 388). Ось тоді воістину Господь піднесе нас понад висоти землі й дасть споживати спадщину Якова.

* * *

«Отже, біймося, коли застається обітниця входу до Його відпочинку, щоб не виявилось, що хтось із вас опізнився» (Євр. 4:1, переклад І. Огієнка).

Умовні скорочення назв праць Еллен Уайт

БВ	—	Бажання віків
ВБ	—	Велика боротьба
1ВВ	—	Вибрані вісті, том 1
ВО	—	Виховання та освіта
ВТД	—	Віра та діла
ДА	—	Дії апостолів
Є	—	Євангелізм
ІВ	—	Історія викуплення
КАСД	—	Коментар адвентистів сьомого дня
М	—	Маранафа
НУХ	—	Наочні уроки Христа
ПВ	—	Правдиве відродження
ПЗ	—	Поради щодо здоров'я
ПОД	—	Події останніх днів
ПП	—	Патріархи і пророки
ПУ	—	Погляд угору
ПХ	—	Поради щодо їжі та харчування
ПЦ	—	Пророки і царі
РТ	—	Ранні твори
СЗ	—	Служіння зцілення
СЕ	—	Служителі Євангелія
СП	—	Свідчення для проповідників
1СЦ	—	Свідчення для Церкви, том 1.

Ольга Стасюк
Піднесімо прапор зневаженої суботи

Книга 2

Директор видавництва **В. Джулай**

Головний редактор **Л. Качмар**

Експерти: **І. Карпа** (магістр богослов'я);

В. Шевчук (кандидат історичних наук)

Коректор **І. Джердж**

Дизайн обкладинки та верстка **Т. Романко**

Відповідальна за друк **Т. Грицюк**

Формат 84x108 1/32. Папір офсетний.

Друк офсетний.

Підписано до друку 22.06.2022 р. Гарнітура Yefimov Serif.

Наклад 2 000 прим.

Свідоцтво: серія ДК № 787 від 28.01.2002 р.

Видавництво «Джерело життя»

04071, м. Київ, вул. Лук'янівська, 9/10-А

тел. (044) 425-69-06, +38 (099) 45-595-45,

e-mail: dzherelo@ukr.net

lifesource.ua

bookson.com.ua